

PRIPOMOČEK 4

1 *Ime pripomočka:*

OPOMNIK ZA PREPOZNAVANJE RELEVANTNIH DELOVNIH IN ŽIVLJENJSKIH IZKUŠENJ - MOJE UČENJE IN UČNI DOSEŽKI SKOZI ŽIVLJENJE

2 *Vir in izvor:*

Avtorica je Natalija Žalec. Pri naboru vprašanj je izhajala iz številnih vprašalnikov, predvsem pa iz strokovne literature, ki obravnava to področje.

3 *Cilji in namen uporabe:*

Osnovni namen tega vprašalnika je, da pomaga svetovancu ozavestiti učenje in učne dosežke, ki jih je dosegel skozi življenje, in sicer ne le v ožjem smislu, npr. pridobitev spričevala o uspešno končanem šolanju, ampak tudi tiste, ki jih je dosegel skozi neformalne oblike učenja, samoučenje ali naključno, tj. skozi življenjske priložnosti in situacije, v katerih se je znašel in se ob tem česa naučil. Vprašalnik omogoča svetovancu in svetovalcu prepoznati močne točke v svetovančevemu učenju in prepoznati učenje kot življenjsko dejavnost, tj. dejavnost, skozi katero se svetovanec oblikuje kot osebnost in strokovnjak. Pomaga mu do spoznanja, da učenje obogati življenje, če smo se sposobni iz izkušenj česa naučiti. Spodbuja torej izkušensko učenje, razmišljajoče učenje. V povezavi z različnimi konteksti in namenom svetovanja je vprašalnik mogoče različno uporabiti, npr. kot izhodišče za oblikovanje dokazil o znanju in spretnostih, ki ga udeleženec lahko uporabi v postopkih ugotavljanja in potrjevanja znanja, ali pa kot izhodišče za svetovanje pri načrtovanju kariere ali pri odločanju pri izbiri primernega izobraževalnega programa ali programa učenja, ki ustreza svetovančevim interesom, ali pa je smiselno in optimalno glede na izkušnje in učne dosežke, ki si jih je udeleženec pridobil skozi življenje.

4 *Strokovna usposobljenost, materialni in drugi pogoji za uporabo:*

Zaradi odprtosti glede namena in načina izvedbe je predvideno, da bi pogovor ali refleksijo in posledično sodelovalno interpretacijo (svetovanec in svetovalac) izpeljal izkušen svetovalac, ki ima razen ustreznega strokovnega znanja s področja andragogike in drugih ustreznih disciplin tudi izkušnje pri svetovanju za kariero, pripravi portfolia in oblikovanja dokazil in podobno. Pri odločanju za konkretno učenje je pomembno tudi to, da svetovalac pozna programe učenja ali področja dela, na katerih bi se lahko svetovanec izobraževal v prihodnosti.

Posebni materialni pogoji niso predvideni, razen prostora, v katerem poteka pogovor.

5 *Vsebina in struktura:*

Vsebina vprašalnika je zasnovana na treh sklopih vprašanj, ki svetovanca vodijo od premišljevanja o tem, kaj v življenju počne ali je počel v preteklosti prek vprašanja o tem, kaj se je ob tem naučil, pa do zadnjega vprašanja o tem, kaj je z učenjem pridobil. Ta tri temeljna vprašanja dopolnjujejo podvprašanja, ki pri prvem vprašanju udeleženca vodijo skozi življenjsko okolje, vloge in tudi skozi čas. Pri drugem vprašanju je svetovancu ponujenih nekaj namigov, ki mu lahko olajšajo ali spodbudijo njegovo premišljevanje o tem, kaj se je v življenju naučil.

Opomnik, predvsem tretji sklop, je smiselno prirediti okolju izobraževanja – torej poiskati zvezo med cilji in standardi znanja, ki jih predvideva program izobraževanja, in učnimi izkušnjami ter dosežki, ki jih je udeleženec že uresničil v življenju.

6 *Predloga pripomočka:*

O POMNIK ZA PREPOZNAVANJE RELEVANTNIH DELOVNIH IN ŽIVLJENJSKIH IZKUŠENJ
– MOJE UČENJE IN UČNI DOSEŽKI SKOZI ŽIVLJENJE

Pripravila: Natalija Žalec, 2007

Kaj vse sem v življenju počel(a)?

Zdajšnje delo

Zaposlitve

Odgovornosti, ki jih imam v življenju

Moje najpomembnejše življenjske izkušnje

Domača opravila, gospodinjstvo

Moja vloga v družini

Razvedrilo, moji konjički, kaj rad(a) počnem

O čem premišlujem, me zanima

Ljudje, ob katerih sem se učil(a)

--

Neformalno učenje

--

Projekti, ki sem jih izpeljal(a) ali pri njih sodeloval(a) (skozi življenje)

--

Dosežki, na katere sem ponosen(na)

--

Kaj sem se pri tem naučil(a)?

(Odkljukajte najpomembnejše.)

skupinsko delo		vodenje	
branje		pisanje	
glasba		film	
zdravje		računalništvo	
računanje		učenje	
umetnost		finance	
komunikacija		ročne spretnosti	
partnerstvo		šport	
reševanje problemov			

Kakšno potrditev sem dobil(a)?

(Odkljukajte najpomembnejše.)

spričevalo		potrdilo	
izpit		osebno zadovoljstvo	
diploma		samopotrditev	
zahvala		uspeh pri reševanju problema	

7 Interpretacija:

Prikazana vprašanja so samo pripomoček, ki ga izpeljujemo različno. Svetovanci jih lahko najprej samostojno zapišejo v preglednico, ob kateri se potem pogovorijo s svetovalcem; spodaj zapišemo komentar. K razmišljanju o dosežkih jih lahko spodbudimo tudi s pomočjo kupčka kart, med katerimi potem izločijo tiste, ki veljajo tudi zanje. Ponudimo jim lahko tudi prazno kartico, kamor dosežke ali izkušnje zapišejo po svoje. Vsaka kartica vsebuje le en dosežek ali izkušnjo. Ob tistih, ki jih svetovalec izloči, se pozneje pogovorimo in zapišemo komentar. Prednost kartic je, da jih lahko sproti dopolnimo in izločamo tiste, ki so poredko izbrane. Svetovancu jih lahko podajamo tudi v tematskih kupčkih in podobno.

Ugotovljene izkušnje bodo na udeleženca delovale spodbudno. Velikokrat se namreč zgodi, da se ljudje niti ne zavedamo, kako veliko smo se v življenju naučili iz življenja samega. Ali pa temu ne prepisujemo posebne vrednosti. Z uvajanjem ugotavljanja in potrjevanja predhodno pridobljenega znanja dobijo udeleženci tudi priložnost, da svoje znanje formalno potrdijo. Svetovalčeva vloga je pomembna predvsem pri poudarjanju posebnih dosežkov, ugotavljanju pomena, ki ga imajo za udeleženčovo življenje ali načrtovano izobraževanje. Pri tem je razen iskanja neposrednih povezav z načrtovanim učenjem pomembno tudi osvetljevanje drugih, posrednih izkušenj, ki so pomembne za vsako novo učenje; kako se nekdo uči, kaj ga spodbuja pri učenju, kako učenje vpliva na samopodobo in podobno. Svetovalčevo poznavanje postopkov priprave portfolia in oblikovanja ustreznih dokazil bo svetovancu omogočilo, da ustrezno opiše, poudari in tudi formalno uveljavi že pridobljeno znanje in zmožnosti. Predstavljeni opomnik je lahko uvod v ta proces.